

Belastingdienst

Convenant

Erkenningsregeling

Goede Doelen

Convenant Erkenningsregeling Goede Doelen

Inleiding

Iedere dag werken goededoelenorganisaties aan het realiseren van diverse maatschappelijke doelen. Hiervoor doen zij ook een beroep op de steun van het publiek. Dat publiek moet erop kunnen vertrouwen dat de gegeven steun daadwerkelijk ten goede komt aan het doel waarvoor deze wordt gegeven. Zonder dit vertrouwen kunnen goede doelen hun werk niet doen.

Erkenningsregeling

Daarom is op 1 januari 2016 één kwaliteitsstandaard voor het fondsenwervende deel van de goededoelensector ingevoerd. Fondsenwervende goededoelenorganisaties (ook te noemen: goede doelen) die aan deze standaard voldoen, krijgen het predicaat 'Erkend Goed Doel' toegekend van het Centraal Bureau Fondsenwerving, de toezichthouder op goede doelen. De kwaliteitsnormen zijn opgesteld door een onafhankelijke Commissie Normstelling. Inmiddels zijn er ruim 520 erkende goede doelen.

Voor het publiek is het nu in één oogopslag duidelijk dat een goed doel de zaken op orde heeft: aan alle kwaliteitseisen voldoet, zorgvuldig omgaat met geld, verantwoording aflegt en zich laat controleren.

Erkenning als waarborg

De Erkenning is een waarborg voor een gezonde, schone en transparante goededoelensector waar de risico's op misstanden worden beperkt. De Erkenning moet bij het publiek de associatie oproepen: 'goed doel – erkend – betrouwbaar'. Om van de Erkenningsregeling een succes te maken moet de Erkenning een brede werking krijgen binnen de goededoelensector. Dit bevordert de verdere professionalisering van de sector en daarmee ook het publiekvertrouwen.

Brede werking Erkenning: samenwerken met de Belastingdienst

Na de invoering van de Erkenningsregeling heeft de overheid diverse maatregelen toegezegd om die brede werking te stimuleren. Eén van deze sporen betreft de samenwerking tussen de sector en de Belastingdienst/ANBI.

Er zijn circa 43.000 grote tot hele kleine organisaties met een ANBI-status. Daarvan zijn ruim 520 goededoelenorganisaties door het Centraal Bureau Fondsenwerving erkend. Deze erkende goede doelen zijn echter verantwoordelijk voor circa 80% van particuliere giften en bestedingen aan maatschappelijke doelen. Daarmee staat het grootste deel van de inkomsten en bestedingen onder toezicht, maar het is de intentie van de partijen betrokken bij dit samenwerkingsconvenant dit aantal te vergroten.

Een belangrijke stap in de samenwerking is medio 2017 al gezet toen de kwaliteitseisen van de Erkenningsregeling materieel gelijkwaardig werden aan de wettelijke ANBI-eisen. Dit betekent dat als een goed doel voldoet aan de kwaliteitseisen van de Erkenning, dit goede doel ook voldoet aan de ANBI-eisen. Hierdoor is het mogelijk om in het aanvraagproces van de Erkenning en voor de ANBI-status samen te werken.

Deze samenwerking draagt ook bij aan meer duidelijkheid over de relatie tussen de Erkenning en de ANBI-status. De Erkenning is dé standaard voor kwaliteit en transparantie en de ANBI-status geeft toegang tot fiscale voordelen.

De afspraken ten behoeve van deze samenwerking zijn vastgelegd in dit convenant.

Partijen,

Vereniging Goede Doelen Nederland, vertegenwoordigd door Gosse Bosma, directeur van de branchevereniging, Nederland Filantropieland, vertegenwoordigd door Marc Petit, directeur van de branchevereniging en het Centraal Bureau Fondsenwerving, vertegenwoordigd door Roline de Wilde, directeur-bestuurder van het Centraal Bureau Fondsenwerving, gezamenlijk te noemen: de Sector,

en

De Staatssecretaris van Financiën, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door mr. D.B. van der Werff, Landelijk Directeur Particulieren, hierna te noemen: de Belastingdienst,

hierna gezamenlijk te noemen: Partijen,

Overwegen,

- dat Goede Doelen Nederland (hierna te noemen: GDN) en Nederland Filantropieland (hierna te noemen: NLFL) en het Centraal Bureau Fondsenwerving (hierna te noemen: CBF), een Erkenningsregeling hebben ontwikkeld voor fondsenwervende goededoelenorganisaties;
- dat de Erkenningsregeling tot doel heeft het bevorderen van het publieksvertrouwen in en de kwaliteit van goededoelenorganisaties;
- dat het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Justitie en Veiligheid de ambitie van de goededoelensector delen om tot een brede werking van de Erkenningsregeling te komen;
- dat de samenwerking bijdraagt aan het publieksvertrouwen en er meer duidelijkheid ontstaat over de Erkenning in relatie tot de ANBI-status: dat de Erkenning dé standaard is voor kwaliteit en transparantie en de ANBI-status toegang geeft tot fiscale voordelen;
- dat het CBF als onafhankelijke uitvoerende organisatie toetst of organisaties voldoen aan de normen van de Erkenningsregeling en toezichtbeleid ontwikkelt op de naleving hiervan;
- dat de normen van de Erkenningsregeling worden vastgesteld door de Commissie Normstelling, een onafhankelijke commissie, ingesteld door de Sector;
- dat de bij de Erkenningsregeling betrokken partijen GDN, NLFL, CBF en de Commissie Normstelling gezamenlijk een stuurgroep vormen die de werking van het Erkenningsstelsel bewaakt en hun onderlinge afspraken hebben vastgelegd in het Convenant Erkenningsregeling Goede Doelen;
- dat de Commissie Normstelling geen rechtspersoon is en derhalve geen partij is bij het sluiten van dit convenant tussen de Sector en de Belastingdienst;
- dat de Belastingdienst onder andere verantwoordelijk is voor het aanwijzen van en toezicht houden op ANBI's;
- dat Partijen afspraken maken over de onderlinge samenwerking die uitvoerbaar zijn en die recht doen aan ieders rol en verantwoordelijkheid in het proces en deze vastleggen in dit convenant;
- dat daarmee invulling wordt gegeven aan administratieve lastenverlichting voor organisaties die zowel een Erkenning als ANBI-status nastreven;
- dat deze afspraken zijn uitgewerkt in de Procesbeschrijving Toezicht op toezicht en de uitvoering van deze afspraken is neergelegd bij de Belastingdienst en voor de Sector bij het CBF.

Spreken het volgende af:

Artikel 1 Definities

In dit convenant (en de daarbij behorende bijlagen) wordt verstaan onder:

- a. ANBI-toetsingskader: het op wet- en regelgeving¹ gebaseerde kader ter toetsing van de aanwijzing van een instelling als Algemeen Nut Beogende Instelling.
- b. CBF-reglement: Reglement en Bijlagen CBF-Erkenning Goededoelenorganisaties, waar de Normen Erkenningsregeling deel van uitmaken.
- c. Commissie Normstelling: onafhankelijke commissie binnen het Erkenningsstelsel met als taak het opstellen, vaststellen en van toepassing verklaren van de normen voor Erkenning.
- d. Convenant Erkenningsregeling Goede Doelen: het door de Sector en de Commissie Normstelling op 30 januari 2017 gesloten convenant.
- e. Erkenning: een door het CBF genomen positief besluit dat de goededoelenorganisatie voldoet aan de normen van de Erkenningsregeling.
- f. Erkenningsregeling: de in het Erkenningsreglement opgenomen normen die het CBF hanteert bij het beoordelen van en toezicht houden op (erkende) goededoelenorganisaties.
- g. Goededoelenorganisatie: particuliere organisatie zonder winstoogmerk, gevestigd in Nederland die zich richt op het realiseren van een maatschappelijke doelstelling en hierbij een beroep doet op de steun van het publiek en andere partners.
- h. Goededoelensector: de verzameling van goededoelenorganisaties en de binnen hun werkveld actieve brancheorganisaties.
- i. Normen Erkenningsregeling: de door de Commissie Normstelling opgestelde normen voor goededoelenorganisaties, op basis waarvan het CBF toetst en toezicht houdt op goededoelenorganisaties.
- j. Procesbeschrijving Toezicht op toezicht: beschrijving van Toezicht op toezicht afspraken tussen het CBF en de Belastingdienst. Basis voor de procesbeschrijving is het ANBI Toetsingskader.
- k. Toezicht op toezicht: de controleaanpak van de Belastingdienst² gaat uit van een risicoanalysemodel; dit betekent onder andere dat gebruik wordt gemaakt van toereikend uitgevoerd toezicht; Toezicht op toezicht geeft inhoud aan de mate waarin en de wijze waarop de Belastingdienst steunt op het toezicht door het CBF.
- l. Werkingssfeer: De Erkenningsregeling ziet op goededoelenorganisaties die in Nederland zijn gevestigd.

De ANBI wet- en regelgeving ziet op instellingen die zijn gevestigd in het Koninkrijk, in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een bij ministeriële regeling aangewezen staat. Het samenwerkingsconvenant ziet uitsluitend op in Nederland gevestigde ANBI's die erkend zijn of een Erkenning aanvragen en op erkende organisaties die een ANBI-status aanvragen.

1 Algemene wet inzake rijksbelastingen (Awr) en de Uitvoeringsregeling algemene wet inzake rijksbelastingen 1994 (UrAwr)

2 Controleaanpak Belastingdienst (CAB); https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/cab_dv4221z2fd.pdf

Artikel 2 Doel van de samenwerking

Partijen werken ieder vanuit eigen verantwoordelijkheid en op basis van wederzijds vertrouwen, begrip en transparantie samen aan de verdere professionalisering van de Sector, mede ter voorkoming van misstanden; zij bevorderen door hun samenwerking het publieksvertrouwen en streven naar verbeteren en versterken van de kwaliteit van Goededoelenorganisaties.

Partijen geven daarmee gezamenlijk invulling aan de afspraken van de Sector met de overheid om de brede werking van de Erkenning te stimuleren.

Artikel 3 Toetsing door Belastingdienst en CBF

- Het CBF is verantwoordelijk voor het toezicht op c.q. het toetsingssysteem dat ten grondslag ligt aan de Erkenningsregeling. Het toezichtssysteem omvat een initiële toetsing, een jaarlijkse toets op hoofdlijnen en (voor organisaties met een omzet van meer dan € 500.000) een driejaarlijkse hertoetsing. In de Erkenningsregeling zijn harde normen en bespreekpunten opgenomen. De toetsing vindt risico- en ontwikkelgericht plaats. De Commissie Normstelling stelt de normen vast.
- De Belastingdienst is verantwoordelijk voor het aanwijzen van (middels het afgeven van een beschikking ANBI) en toezicht houden op ANBI's. Voor haar controleaanpak gaat de Belastingdienst uit van een risicoanalysemodel; dit betekent onder andere dat gebruik wordt gemaakt van toereikend uitgevoerd toezicht (een 'gelaagd' toezichtmodel); in de procesbeschrijving Toezicht op toezicht (bijlage 2) is de mate waarin en de wijze waarop gesteund wordt op het toezicht door het CBF uitgewerkt (basis voor de procesbeschrijving is het toetsingskader ANBI); hierdoor kan de Belastingdienst haar toezicht op erkende organisaties afstemmen op het toezicht door het CBF.
- De organisaties die erkend zijn hebben zo (meer) zekerheid dat niet op het verleden wordt teruggekomen tenzij sprake is van bewuste misleiding dan wel fraude. Door opvolging te geven aan de gemaakte afspraken ervaren erkende organisaties een aangepaste vorm van toezicht t.o.v. niet erkende organisaties. Bij organisaties met een ANBI-status die regels bewust niet willen naleven of frauderen dwingt de Belastingdienst naleving af.
- Organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor de naleving van de normen van de Erkenningsregeling en van de ANBI wet- en regelgeving.
- Signalen over (ernstige) misstanden worden, in overleg met Justitie, met elkaar gedeeld. De intentie is dat partijen op dit vlak samenwerken.

Artikel 4 Gezamenlijk aanvraagproces Erkenning en ANBI-status

CBF en Belastingdienst maken een gezamenlijk aanvraagproces mogelijk voor organisaties die zowel de Erkenning als de ANBI-status willen verkrijgen (aanvraagproces 'in één keer'). Het gezamenlijk proces vermindert de administratieve lasten (ontdubbelen).

Artikel 5 Gelijkwaardigheid normen ANBI en Erkenning

Op het moment van het sluiten van dit convenant is er sprake van materiële gelijkwaardigheid tussen de normen van de Erkenningsregeling en het ANBI-toetsingskader. Dat houdt in dat, wanneer een organisatie erkend is, de organisatie óók voldoet aan de eisen die aan een ANBI worden gesteld. Uitgangspunt is deze materiële gelijkwaardigheid te behouden. Partijen zullen zich daarvoor inspannen.

Om deze materiële gelijkwaardigheid te behouden, zullen Partijen elkaar, zoveel als mogelijk is, op de hoogte houden van voorgenomen wijzigingen in de Erkenningsregeling dan wel in het ANBI-toetsingskader en elkaars zienswijze daarover meewegen bij de uiteindelijke besluitvorming. Wat betreft de Erkenningsregeling betekent dit dat de Belastingdienst door de Commissie Normstelling zal worden geconsulteerd bij een voorgenomen wijziging van de normen. De Sector draagt er zorg voor dat dit binnen de stuurgroep waar ook de Commissie Normstelling deel van uitmaakt, wordt afgesproken.

Mocht er op enig moment sprake zijn van het ontbreken van materiële gelijkwaardigheid dan zullen Partijen met elkaar in overleg treden over de mogelijke gevolgen daarvan voor de samenwerking.

Artikel 6 Kennisuitwisseling

CBF en Belastingdienst geven invulling aan vaktechnisch overleg en onderzoeken hoe kennis en ervaring kunnen worden ‘vertaald’ naar dienstverlening en/of voorlichting richting organisaties. Dit is nader uitgewerkt in de Procesbeschrijving Toezicht op toezicht.

Artikel 7 Communicatie

Vanuit de overweging dat de samenwerking bijdraagt aan het publieksvertrouwen is het van belang dat er meer duidelijkheid ontstaat over de Erkenning in relatie tot de ANBI-status: de Erkenning is dé standaard voor kwaliteit en transparantie en de ANBI-status geeft toegang tot fiscale voordelen. Dit overwegende, spreken partijen het volgende af over communicatie:

- Partijen geven in gezamenlijk overleg vorm aan de communicatie, rekening houdend met verschillen in verantwoordelijkheden en afgestemd op wederzijdse belangen.
- De Belastingdienst ondersteunt de samenwerking met de Sector met inzet van communicatie binnen de kaders van wet- en regelgeving en beleid. Daarvoor gebruikt de Belastingdienst communicatiekanalen die beschikbaar zijn.
- De Belastingdienst is primair verantwoordelijk voor de communicatie over de fiscale aspecten van de ANBI-status; waar mogelijk wordt door de Belastingdienst communicatief bijgedragen aan de verbreding van de werking van de Erkenning.
- De Belastingdienst communiceert in ieder geval over het samenwerkingsconvenant, het gemeenschappelijke aanvraagproces en de wijze waarop partijen het Toezicht op toezicht hebben geregeld.
- De Sector communiceert over al het bovenstaande.
- Verder communiceert de Sector over de Erkenning als de standaard voor kwaliteit en transparantie en over het feit dat de ANBI-eisen in materiële zin onderdeel uitmaken van de Erkenningsregeling.

Artikel 8 Informatie-uitwisseling

- In de uitwerking van het samenwerkingsconvenant kan informatie-uitwisseling plaatsvinden. De Belastingdienst is op grond van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) gehouden aan haar geheimhoudingsplicht. Informatie die valt onder de geheimhoudingsplicht van artikel 67 AWR en aan goede doelen verstrekt kan worden, zal worden gedeeld met het CBF met inachtneming van de machtiging die hiertoe door organisaties is verleend.
- De tekst van de machtiging is als bijlage 3 bij het convenant opgenomen, en maakt daar integraal deel van uit. De tekst van deze machtiging kan slechts worden gewijzigd door een unaniem besluit van Partijen.
- Het CBF informeert de Belastingdienst over organisaties met ANBI-status indien het CBF aanwijzingen heeft die op misstanden duiden.
- Het CBF informeert de Belastingdienst indien het CBF een besluit neemt ten aanzien van de erkenningspositie van een organisatie.

Overige bepalingen

Artikel 9 Evaluatie

- Partijen bespreken minimaal één keer per jaar de voortgang van de samenwerking. De uitvoering en werking van dit convenant worden iedere twee jaar geëvalueerd.

Artikel 10 Wijziging

- Elke partij kan de andere partij(en) schriftelijk verzoeken het convenant te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van Partijen.
- Partijen treden in overleg binnen één maand nadat een partij de wens daartoe aan de andere partij(en) schriftelijk heeft meegedeeld.
- De wijziging en de verklaring(en) tot instemming worden als bijlage aan het convenant gehecht.

Artikel 11 Toetredingsregeling

- Teneinde andere (branche-)organisaties binnen de goededoelensector in zo ruim mogelijke mate te doen participeren in dit convenant, bestaat voor hen de mogelijkheid om gedurende de looptijd van het convenant als partij toe te treden. Een toetredende partij dient de verplichtingen die voor haar uit het convenant voortvloeien zonder voorbehoud te aanvaarden.
- Een toetredende partij maakt haar verzoek tot toetreding schriftelijk bekend aan Partijen. Zodra Partijen schriftelijk hebben ingestemd met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van partij van het convenant en gelden voor die partij de voor haar uit het convenant voortvloeiende rechten en verplichtingen.
- Het verzoek tot toetreding en de verklaring tot instemming worden als bijlage aan het convenant gehecht.

Artikel 12 Afdwingbaarheid

Dit convenant is niet in rechte afdwingbaar. In geval er sprake is van een verschil van inzicht tussen Partijen betreffende de uitvoering van dit convenant, zullen Partijen in overleg treden. Bij gebreke van overeenstemming kan het convenant door ieder der Partijen worden opgezegd met inachtneming van een termijn van twee maanden.

Slotbepalingen

Artikel 13 Inwerkingtreding en looptijd

Dit convenant treedt in werking met ingang van de datum van ondertekening en wordt voor onbepaalde tijd aangegaan met een tweejaarlijkse evaluatie.

Artikel 14 Bijlagen

De volgende bijlagen maken integraal onderdeel uit van dit convenant:

- Bijlage 1: Toetsingskader
- Bijlage 2: Procesbeschrijving Toezicht op toezicht
- Bijlage 3: Machtiging Informatie-uitwisseling

Ingeval van strijdigheid tussen het bepaalde in een bijlage en het convenant prevaleert het convenant.

Artikel 12 Toepasselijk recht

Op dit samenwerkingsconvenant is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 13 Publicatie

Dit samenwerkingsconvenant en de bijlagen zijn openbaar.

Aldus overeengekomen en ondertekend op 29 juni 2018 te Utrecht,

Vereniging Goede Doelen Nederland

.....
drs. G. Bosma, directeur

Nederland Filantropieland

.....
drs. M.J.M. Petit, directeur

het CBF, toezichthouder goede doelen

.....
mevrouw drs. T.R. de Wilde, directeur-bestuurder

de Belastingdienst

.....
mr. D.B. van der Werff, landelijk directeur

